

Verkondiging (Kanazondag):

Lezingen: Jesaja 62: 1-5 & Johannes 2: 1-11

Geliefden van onze Heer,

Als de wijn op is, is het feest voorbij.

Dat geldt niet alleen voor het bruiloftsfeest uit het evangelie, dat geldt voor zoveel dingen in ons leven. In de kerk. In deze wereld.

Als de *levensvreugde*, want daar staat de wijn toch voor, als die weg is, opraakt, dan is er eigenlijk *geen leven* meer.

We zien het in onze *wereld* en op deze aarde, waar de rek toch op zoveel vlakken er wel een beetje uit lijkt te zijn. Onmogelijke verhoudingen en oneerlijke verdelingen. Uitgeput, overbevolkt en vervuild. En wat te denken van zo'n ramp als deze week in Haïti...

Er zijn serieuze tekenen dat de wijn toch echt aan het *op raken* is. En soms lijkt het alsof een klein deel van de wereld, dat bijna alles bezit, het maar niet wil weten, en zolang het kan, door gaat met haar eigen feestje. Na mij de zondvloed!

Ook in de *kerk* lijkt de wijn op. Waar zijn die vele jonge mensen gebleven, maar ook zoveel ouderen die er niet meer bij zijn. Het feestje in de kerk lijkt spoedig te zijn afgelopen, en een feeststemming hangt er al helemaal niet meer.

Wij lijken in die zin wel een beetje op de *bedienden* van het verhaal: We weten heus wel dat de wijn aan het opraken is, maar we weten eigenlijk niet goed wat we ermee aan moeten. En we koesteren uit onmacht wat we nog wel hebben, het restje op de bodem. Wie doet straks het licht uit?

Maar het allersterkst kun je dat gevoel van het feest dat is afgelopen hebben in je *eigen leven*. Of in de relaties met de mensen om je heen. Als je steeds meer moet inleveren en kwijtraakt, als de glans en de vreugde van het leven overschaduw worden door de verdriet, verlies en gemis. Dan kan het regelrecht aanvoelen alsof de *wijn op* is. De levensvreugde verdwenen, zin en doel helemaal weg.

Niet meteen een *positief* begin van deze overdenking. Terwijl het gaat over een bruiloftsfeest in het verhaal.

Toch is het niet voor niets dat de evangelist Jezus zo laat *beginnen* met zijn optreden onder de mensen.

Dit korte, maar o zo *krachtige verhaal*, vormt als het ware de *ouverture* voor de rest van het evangelie. Kort, maar krachtig door de rijke symboliek en betekenis die als het ware *achter* en *in* de woorden verborgen zit. Johannes heeft er alles aan gedaan om in dit mooie verhaal

het hele programma van Jezus dat zich straks gaat ontwikkelen, alvast samen te vatten en zijn lezers voor te schotelen.

Het zal een *Paasverhaal* blijken te zijn, met een voluit Messiaanse boodschap en betekenis. Over een bruiloft, over water dat in wijn verandert.

Maar dat is straks. De *insteek* is bij een feest dat dreigt droog te lopen. Daar begint het mee. Waar de wijn op is, waar mensen niet meer het leven kunnen vieren. *En wat doe je dan?* Of een andere, misschien wel belangrijkere vraag: *Wat doet Jezus dan?*

Dit verhaal over de bruiloft te Kana zet in met een *krachtig teken* wat Jezus komt doen in een wereld en een leven waarin de wijn op is. Een *eerste* teken. Niet zozeer één van de velen die nog zullen volgen, maar meer een *oerteken*, een beginsel, *zo* zal het gaan worden.

De *enige weg* om dit te kunnen begrijpen vanmorgen, al is 'begrijpen' hier helemaal *niet* op zijn plaats - met het verhaal zou je eerder willen spreken over 'vieren' of 'ervaren'- de enige weg is om te proberen Kana *ons Kana* te laten worden. Om de bruiloft waarover het verhaal gaat, *onze bruiloft* te laten zijn. Anders wordt ons water nooit geen wijn.

Dat betekent allereerst dat we -denk ik misschien onbescheiden- moeten proberen los te laten in dit verhaal een *verslag* te horen van een *boerenbruiloft* op de derde dag, ergens op het Palestijnse platteland. Dit verhaal wil geen mededeling doen, of een dagboek bijhouden van Jezus' werk en al zijn wonderen opsommen, dit verhaal heeft iets te *zeggen*. Het gaat om haar *zeggingskracht*.

Ik zeg dit niet omdat ik het graag zo wil lezen. Het verhaal laat zich eenvoudigweg *niet anders* lezen. En dat wordt meteen al duidelijk in de allereerste woorden. 'Op de *derde dag* was er', letterlijk 'Op de derde dag *geschiedde*'. Een aanhef, een titel, een blikrichting. Geen tijdsaanduiding, maar 'geloofsduiding'. Hier gaat iets geschieden, hier gaat het over God.

Voor het verhaal betekent het: *Waar* Jezus komt, daar breekt de derde dag aan. Het is immers ook geschreven na Pasen, na de Opstanding. Waar Jezus komt, staan mensen weer op. Is er weer levensvreugde, wordt het leven gevierd.

Hetzelfde geldt voor de aanduiding van de *vaten*. Zes stuks, zo hoorden we. Is zes niet het getal van de *onafheid*, de onvolkomenheid in de Bijbel? Niet zes, maar zeven dagen in het Scheppingsverhaal. En ook: Het feest, ons leven, het is onaf, totdat Jezus het volkomen maakt. Totdat hij ons levenswater omzet in wijn van het Koninkrijk.

Bovendien gaat het hier niet om *drinkwater* in die vaten. Niet om een verhaal waarin Jezus het ene drinken, water, omdoopt in wat beters, in wijn. Dit zijn watervaten, bedoeld voor het Joodse *reinigingsritueel*. Water om de zonden mee af te spoelen. Wets-water, teken van het oude geloof. Maar niet voldoende om dat Koninkrijk te beërven.

Wil ook ons water in wijn veranderen, dan kunnen we niet anders dan *goed luisteren* naar dit verhaal, naar dit programma van Jezus. Uiteindelijk is het doel niet nog meer wijn, een feest dat onbezorgd weer verder kan, maar een *voortwijzing* naar de Grote Bruiloft, met hoofdletters, waar bijvoorbeeld ook het boek Openbaringen over spreekt.

Uiteindelijk gaat het over de *bruiloft van God en zijn mensen*, over bruidegom Jezus en zijn bruid, de kerk. En als teken daarvan zal de wijn stromen, in overvloed. Dit verhaal wil al direct aan dat begin van het evangelie laten zien dat het God *daarom* te doen is: Mensen die *opstaan* kunnen, die de liefde van God voor alle mensen vieren.

Iedere keer als wij de Maaltijd van de Heer met elkaar delen, is de wijn daarvan het *voorteken*, een signaal: In Jezus vinden wij onze voltooiing, onze *nieuwe bestaan* met God. Daarom is het ook zo essentieel om die Maaltijd met elkaar te vieren. Niet alleen om terug te denken, niet alleen de wijn als vergoten bloed, juist niet. De wijn staat hier voor de vooruitblik van het beloofde land, de wijn van Gods koninkrijk. *Eens* zal het zo zijn...

Als Kana zo *ons Kana* kan worden, proeven ook wij de wijn. Wijn, die beter dan al het vorige zal blijken te zijn. En als wij in onze kerk misschien wat teveel op de bedienden lijken, die wel zien, maar niet durven, het niet meer weten, laten we dan Maria als voorbeeld nemen. 'Ze hebben geen wijn meer', het klinkt haast als een gebed, als een *kyrie*. Niet zien en zwijgen, maar bidden, uitroepen.

Jezus geeft haar weliswaar een op het eerste gezicht nogal *bits antwoord*, maar er staat letterlijk niet veel meer dan: 'Wat is aan u en wat aan mij?' Oftewel: 'Laat mij mijn gang gaan'. Mijn Koninkrijk komt, echt, misschien niet meteen en op onze voorwaarden, maar *het komt*. *Eens* wordt het de derde dag. En het schakelt ons ook in: 'Vullen!' zegt Jezus tegen de dienaren. Vul, zet je in, investeer, en je leven dat zo vaak alleen maar uit troebel *water* lijkt te bestaan wordt *wijn* van het Koninkrijk.

Wij mensen zijn *op weg*. In een leven en in een wereld waarin de wijn zo vaak op lijkt te zijn, op *is*. Maar opnieuw dringt er zich dan zo'n prachtig beeld op door dit verhaal: Wij zijn op weg naar het beloofde land, naar *Kanaän*. En was niet het beeld van dat nieuwe land het beeld van de overvloed? Voorbij de woestijn zijn er de wijngaarden en druiventrossen, te zwaar om te dragen. En wij daar thuis, ieder onder zijn eigen druivenstok...

Kana wordt dus Kanaän. Als wij niet vastlopen, niet blijven steken. Het leven smaakloos blijft, waterig en zonder kracht. Maar dan is er Jezus, van wie wij nu al even mogen zien dat het Pasen zal worden. Dat wij kunnen opstaan en met hem meegaan. Daar waar ons leven dreigt te blijven opdrogen in zes harde, stenen, lege vaten, hij voor de voleinding zorgt van het Koninkrijk.

Als de wijn op is.

Als de wijn op is, horen wij van deze *bruiloft* van hemel en aarde, van God en mens. En dan mogen we zeggen: 'Het is voltooid, het is volbracht en het zal zeer goed zijn!' Het oude is vervangen, het verleden is vergeven, het tekort is goedge maakt. De ondergang in het water wordt *opstanding* met de wijn we drinken.

Niet te begrijpen, haast niet te geloven. Laten we het dan maar vieren, een heilig moment.

In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen.